

архимандрит Андреј (Конанос)
КАКО СЕ ИЗБОРИТИ СА ЗАБРИНУТОШЉУ

Моја душа је предана Христу и ја сам миран. И све иде добро. Ето, тако треба да буде, о томе говори и Старац Пајсије. Он је говорио да док је живео у манастиру Есфигмен он и још један брат су добили послушање да након Свете Литургије кувају кафу за госте. Други монах је био узнемирен, бринуо се и одлазио из храма пре завршне молитве „Молитвама Светих Отаца наших...“ да би стигао да скува кафу јер је говорио себи: „Другачије нећу успети!“

– Ја сам, говорио је Старац Пајсије, говорио себи: смири се, остани да се помолиш да се смири твоја душа а затим ћеш ићи да спремиш кафу. Бог све зна, Он зна шта ти је дато да радиш.

Старац је живео са свешћу о непрестаном присуству Божијем у свом животу, са схватањем да Бог све зна и да увек помаже. Зато Старац Пајсије није журио. Литургија се завршавала, он је узимао нафору и спокојно ишао да кува кафу.

– Знате шта сам приметио?, говорио је он, – монаху који је пре мене излазио из храма, ништа није полазило за руком: журио је, нервирао се, просипао кафу, опекао се. Мени је након „Молитвама Светих Отаца наших...“ све

полазило за руком, успевао сам све. Како Бог све добро уређује!

Какав поучан пример! И ми смо дужни, док још можемо, да не журимо, не нервирамо се, да живимо у мирном ритму и тада ћемо успевати да урадимо све што је потребно.

Потребно је да тако уредимо живот да се душа не брине и да буде мирна. Душа монаха о коме је говорио Старац Пајсије била је узнемирена и зато му ништа није полазило за руком. Међутим, чак и када би успео да изађе на крај са својим задатком али не би имао Божији благослов, његова душа свеједно не би била у миру, већ би изливала немир. У томе је суштина. Не у припреми кафе, већ у нашем унутрашњем миру. Брига не нестаје, већ само нараста када избегаваш Бога и не верујеш Му. Неки људи, на пример, излазе из храма пре завршетка Литургије да би успели да ураде све што су испланирали за тај дан. То није правилно. Живећи истим животом са Црквом научићеш да успеш у свему. Господ ће задати ритам твом животу и тада ће се све догађати у своје време и ти ћеш успети у свему, осећати се спокојно и благослов Божији ће бити на свим твојим делима.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ЈЕДНАСЕТА НЕДЕЉА ПО ДУХОВИМА

Ћрејодобни Дометије, ѿреј. Ор

Мш. 18, 23 - 35, зч. 77; 1Кор. 9, 2 - 12, зач. 141.

митрополит Иларион (Алфејев)

ИЗ ПРОПОВЕДИ НА 10. НЕДЕЉУ ПО ДУХОВИМА

У причи о два дужника, коју смо управо чули, прожимају се две основне теме: наш узајамни однос са Богом и наши узајамни односи са ближњим.

Пред Богом смо сви ми дужници, јер или уопште не испуњавамо или лоше испуњавамо оно што нам је поверио када нас је призвао у своју Цркву и удостојио свештеног имена „хришћанина“. Ми смо дужници пред Богом, јер његове заповести нису постале наш живот, а Јеванђеље није постало норма нашег моралног живота, зато што не одговарамо Јеванђелском идеалу хришћанина. Када би Господ био праведан у односу према нама, онда би нас, због свих наших дугова могао терети као што је овај господар чинио са дуговима свога слуге.

По закону је овај слуга требао да се нађе у затвору за дужнике и да тамо остане све док не исплати све до последње паре (Лк. 12:59). То је оно што смо својим животом заслужили и то је оно

што би се са нама имало догодити када би Господ поступао једино по правди. Али Он није (само) праведан, и управо у тој Божјој „неправедности“ налази се наша нада. Нада није у томе да ћемо добити награду за своје трудове, јер је наших трудова сувише мало, наше су врлине ништавне, већ је у томе што ће нас Он, упркос праведности и закону, не гледајући на наше (покајане) грехе и неверност Богу, ипак помиловати. Наша нада на Царство Божје изграђена је управо на овоме уздању, о чему је говорио и преподобни Исаак Сирин: „ Не називај Бога праведним, јер уколико би он био праведан ти би давно био осуђен на вечна мучења због својих грехова. Где је ту праведност ако си ти сагрешио, а Он послао свога јединородног Сина, да би Он узео на себе твоје грехове и ради тебе и уместо тебе поднео казну коју си ти заслужио?“

У томе се и састоји тајна наших узајамних односа са Богом: ми се надамо на његову милост.

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

Али Господ нам говори да ће поступати са нама по праведности уколико и ми будемо са нашом браћом поступали по духу овога света. Наш је дуг према Богу велики, али има и људи који су дужни нама, премда и не толико много. Умемо ли ми да праштамо, умемо ли за људе да будемо оно што Бог представља за нас? Пут ка обожењу не води кроз апстрактна духовна стања, већ кроз реалне врлине.

Када је свети Григорије Богослов једном приликом примио у храм градоначелника, обратио му се: „Ти си постављен за управитеља над многима. Искористи свој положај да би за њих био као бог, да би се према својим подређенима односио онако, како се Бог односи према теби“.

Свако од нас има неки простор, премда не и велики, ограничен, у оквиру кога може бити бог за друге људе, у смислу да им чини добро и прашта дугове. Ово је наша дужност, уколико желимо опроштај од Бога. Не треба да будемо праведни законници, већ пре милосрдни самарјани, то јест, људи који притичу у помоћ.

Свакога дана у молитви Оче наш, обраћамо се Богу речима: „опрости нам дугове наше, као што и ми опраштамо дужницима својим“. Али, живимо ли ми у складу са том молбом? Односимо ли се ми према ближњим онако како нас Христос учи?

Ако погледамо на перспективу наших узајамних односа према Богу и људима, видећемо да неретко ти узајамни односи би-

вају на неки начин искварени. Та се исквареност огледа у томе што је наш однос са Богом утилитаристички, потрошачки. Схватимо Бога као извор из кога можемо бесконачно захватати, обраћамо му се у молитви, молећи за оно што је нама угодно и надајући се да ће нам Бог то дати. Веома често, молећи се Богу и иштући од Њега ово или оно, као да заборавимо на самог Бога. И тада већ циљ наше молитве не постаје Он, већ оно што можемо добити од Њега. О том потрошачком односу, један свештеник, који је живео с почетка (прошлог) века рекао: „Ми шест пута говоримо Богу „Подај Господе“, а само једном: „Теби Господе““

Слично се односимо и према својим ближњима. Свагда очекујемо од њих дарове, а сами са великим напором побеђујемо унутрашњу окорелост и хладноћу срца док делимо са њима оно што имамо. Очекујемо да нам и Бог и људи опраштају, а сами са великим напором опраштамо другове ближњима.

Данас, када смо из самих уста Господњих чули ову причу, која се односи на сваког од нас, замислимо се над својим односом према Богу и људима. Замислимо се да је сваком од нас дата шанса да по благодати постанемо оно што је Бог по природи, т.ј. да достигнемо оно стање које Оци Цркве називају обожењем. Али не заборавимо да се обожење не достиже другачије до конкретним делима у односу са нашим ближњима. Амин.

2000

архимандрит Рафаил (Карелин)

БОРБА СА СТРАСТИМА

У свима нама делује првородни грех и сваки вид нечистоте која је с њим повезана. Ми смо болесни од страсти и наш духовни живот умногоме је процес исцелења.

Што се тиче злобе и нервозе, то је само привремено стање које се појављује због борбе. Ви покушавате да змију извучете из њеног легла и зато не треба да вас чуди што вас уједа за руку. Није лако борити се против греха. Постоје периоди погоршања болести, стања страшне навале злих сила, али то је знак да се у вашој души одвија борба за сопствену душу. Кад се борите против страсти, ви уствари идете ка Богу, па макар се спотицали и падали, а понекад се чак пузећи дизали. Но кад се помирите с неком страшћу, тада лежите и ђаво више нема разлога да вас тако силно бије. Ви сте тада његова заробљеница, а он има важнијих послова него да се вама бави.

Што се тиче ваше бојазни да губите стазу која вас води ка Богу, могу вам само рећи да нам Господ на почетку духовног живота даје посебну благодат. Он нас на неки начин држи на Својим рукама, као неко новорођенче, а кад то новорођенче мало порасте и ојача, спушта га на земљу и каже му: „Иди!“ Том детету је тешко да само иде, али то је неопходно јер само тако може проhodати. Чини вам се да вас

је Бог напустио, али Он је и даље с вама, само жели да вас научи да покажете своју слободну вољу. Осим тога, ви пре нисте видели своје грехе јер су се скривали дубоко у вашем срцу и тамо мирно живели. Но захваљујући благодати почели сте све јасније да их учавате. Чини вам се да су се страшно умножили, а уствари се само ради о томе да су из дубине ваше душе изашли на површину. Ако се и даље будете супротстављали греху, видећете каква све чудовишта обитавају у човековом срцу.

Питате ме за монаштво. То питање се решава на другачији начин. Пре свега треба да знате колико заиста желите монашки пут подвига и у којој мери ваше срце плени лепота монаштва. Монаштво и манастир су предуслови за богоопштење, али не ослобађају човека борбе са страстима и грехом. Та борба у манастиру само поприма другачији облик, постаје још интензивнија и савршенија.

Кад је реч о духовном ослонцу, саветујем вам да се бавите Исусовом молитвом јер ћете у њој пронаћи извор снаге и утехе. Само, не очекујте одмах резултате. Сувише је крхко и краткотрајно оно што се брзо стекне. Призивам на вас Божји благослов.